

5. Program:
Izobraževanje strokovnih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja za delo z osebami s spektroatvistično motnjo

Projekt:
Usposabljanje strokovnih delavcev za uspešno vključevanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v vzgojo in izobraževanje 2008–2011

Operativni delovni program Evropske unije in Evropskega socialnega sklada ter Ministrstva za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v sklopu Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, sklop: programski sklop: izboljšanje virov in razvijanje kompetenc, podsklop: usposabljanje strokovnih delavcev in učiteljev v vzgoji in izobraževanju.

STRUKTURIRANJE ČASA - URNIK

STRUKTURIRANJE časa - URNIK

- ▶ Nudi navodila o določenih delih dneva, urnik pomaga učencem, da načrtujejo dnevno in tedensko dogajanje
- ▶ Omogoča predvidevanje, anticipiranja dogodkov s čimer se zmanjšuje anksioznost pri izvrševanju nove naloge in zmanjševanje napetosti glede neznanja o prihodnjih dogodkih.
- ▶ Pomaga pri razlikovanju med učenjem in prostim časom
- ▶ Olajša samostojne prehode med aktivnostmi i pokaže učencu kam mora nato.
- ▶ Spodbuja motivacijo za dokončanje težke naloge, če na urniku vidijo, da temu sledi prijetna aktivnost.
- ▶ Pripravlja osebo za prihodnjo neodvisnost

Individualizacija

- ▶ Rutina kontrole urnika (obvezna za vse, a različna po načinu)
- ▶ Vizualno navodilo
- ▶ Dolžina, obseg časa urnika
- ▶ Organizacijske sekvence
- ▶ Manipulacija, način koriščenja navodil iz urnika

POZOR!

Pri oblikovanju individualiziranega programa in dnevnega razporeda, moramo upoštevati idejo, da ga lahko osebo uporablja tudi na svoj "najslabši dan"!

Običajno se vzporedno uporabljata 2 tipa urnikov v razredu:

- ▶ GLAVNI SPLOŠNI RAZREDNI URNIK.
- ▶ INDIVIDUALNI URNIKI UČENCEV

SPLOŠNI URNIK

- ▶ Vpliva na individualne urnike učencev.
- ▶ Lahko služi kot tedenski razpored, razen za tiste dni, ko so planirani posebni dogodki (izleti, obiski,...).
- ▶ Razpored iz primera lahko naredimo v obliki slik ali risb, ki predstavljajo te aktivnosti
- ▶ Običajno je postavljen tako, da ga lahko vsi vidijo in koristijo

Primer splošnega razrednega urnika:

- ▶ 8:30 – prihod učencev, pozdrav
- ▶ 8:45 – Učna ura 1
- ▶ 9.30 – Učna ura 2
- ▶ 10;15 – Odmor
- ▶ 10;30 – Igra
- ▶ 11:00 – Učna ura 3
- ▶ 11;45 – Priprava na kosilo
- ▶ 12:00 – Kosilo

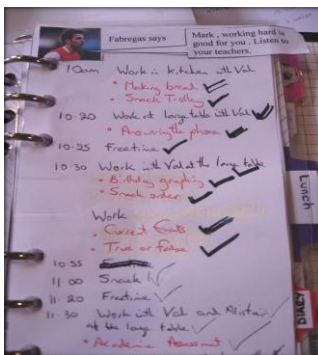
Splošni razredni urnik

- ▶ Na njegovi osnovi se oblikuje učitelj (pa tudi ostalo osebje) dnevni in tedenski program dela, plan zadolžitev iz katerega je razvidno kdo, kdaj, kaj, kje in s kom dela.
- ▶ V obzir je potrebno vzeti vse dejavnike, ki določajo optimalnost poučevanja (karakteristike učenca – skupine, programskega področja, vrste aktivnosti, mesto in kontekst)

INDIVIDUALNI URNIK UČENCA

- ▶ Pomaga učencem razumeti splošni dnevni raspored
- ▶ Lahko je oblikovan na najrazličnejše način, a tako da je individualno orientiran (primeren starosti, uravnoteženimi nalogami po zvrsti in zahtevnosti)
- ▶ Vrste individualnih urnikov lahko variirajo od takšnih, ki jih učitelj spremlja do tistih, kjer učenec sam spremlja urnik in zabeleži.
- ▶ Pomemben aspekt teh urnikov je, da so individualizirani, primerni, razumljivi za učence, za katere so v prvi vrsti narejeni

Napisan urnik v posebno prenosno beležnico (opravljeno nalogo si označi s kljukico; s črno je ime aktivnosti, z rdečo posamezne naloge znotraj nje)

Urnik z abstraktnimi simboli in ključnimi besedami (po končani aktivnosti simbol prestavi)

Urnik z abstraktnimi simboli in ključnimi besedami (simbol odnese s sabo in je kažiplot do naslednje aktivnosti)

Primer urnika s fotografijami konkretne aktivnosti. Po urniku se premika ob pomoči barvne sponke (lahko tudi sliko obrne, odstrani,.....)

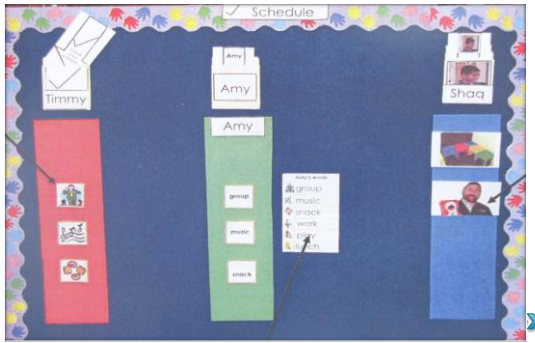

Primer urnika, ko namesto simbolov aktivnosti uporabimo motivacijsko močne simbole (simbol vzame iz urnika in mu poišče par - kažiplot do naslednje aktivnosti)

Urnik s konkretnimi simboli, vsaka košarica predstavlja eno aktivnost, v vsaki košari je konkreten simbol, ki je ponavadi del aktivnosti (npr. en del puzzle)

Primer 3 različnih urnikov s 3 različnimi "ključi" za urnik (abstraktni simboli, zapisane besede in konkretne fotografije)

Vprašanja, ki jih učitelj mora upoštevati ob planiranju splošnega in individualnega urnika:

- ✘ Ali so iz razporeda razvidne vse dnevne naloge?
- ✘ Ali obstaja ravnotežje med delom 1:1, samostojnim delom, skupinskim delom in prostočasnimi aktivnostmi?
- ✘ Ali je upoštevana učenčeva potreba po prostem času, ravnotežje in zaporedje aktivnosti (manj priljubljenim sledijo preferirane)?
- ✘ Ali urnik pomaga učencu pri tranzicijah (kam naj gre in kaj naj dela)?
- ✘ Ali pomaga učencu, da ve kje in kdaj začeti in končati nalogo?
- ✘ Ali so označeni prehodi in spremembe v aktivnosti? Zvonjenje ure? Učiteljevo opozorilo?
- ✘ Ali je oblikovan tako, da ga učence zlahka razume?